

พระราชกฤษฎีกา
เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร
พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงิน วิธีการเบิกจ่าย และอัตราการจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งรับเงินเดือน ค่าจ้างจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำแล้วแต่กรณี ของกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ข้าราชการการเมือง และลูกจ้างชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้างเฉพาะราย

“บุตร” หมายความว่า บุตรชอบด้วยกฎหมาย

“เงินช่วยเหลือบุตร” หมายความว่า เงินสวัสดิการเพื่อการช่วยเหลือบุตรตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือบุตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินตามพระราชกฤษฎีกานี้

การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือบุตร ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๕ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรเป็นรายเดือนสำหรับบุตรคนที่หนึ่งถึงที่สาม โดยให้ได้รับเดือนละห้าสิบบาทต่อบุตรหนึ่งคนแต่ไม่รวมถึงบุตรซึ่งเป็น

- (๑) บุตรบุญธรรม
- (๒) บุตรซึ่งมิได้อยู่ในอำนาจปกครองของตน
- (๓) บุตรซึ่งมีอายุเกินสิบแปดปีบริบูรณ์หรือไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์แต่เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดย

การสมรส

(๔) บุตรซึ่งข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มสำหรับบุตรคนนั้นอยู่แล้วตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ

มาตรา ๖ การนับลำดับบุตรคนที่หนึ่งถึงคนที่สาม ให้นับเรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการสมรสครั้งใดหรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่และไม่ว่าจะเป็นบุตรที่เกิดก่อนหรือหลังการเข้ารับราชการหรือเข้าเป็นลูกจ้างประจำ

ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ใดได้รับเงินช่วยเหลือบุตรสำหรับบุตรครบจำนวนสามคนแล้ว ต่อมาบุตรคนหนึ่งคนใดในจำนวนนั้นตายลงก่อนมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรเพิ่มขึ้นอีกเท่าจำนวนบุตรคนที่ตายนั้น แต่ในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำนั้นไม่มีบุตรอยู่แล้วเกินสามคนให้นับบุตรคนที่อยู่ในลำดับถัดไปก่อน

มาตรา ๗ การใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือบุตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ใดมีสามีเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ หรือมีสามีเป็นผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประเภทเงินช่วยเหลือบุตรจากราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้นั้นจะใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือบุตรไม่ได้

(๒) ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ใดซึ่งบุตรคนที่หนึ่งถึงคนที่สามคนใดไม่อยู่ในอำนาจปกครองของตน หรือในกรณีที่คู่สมรสแยกกันอยู่โดยมิได้หย่าขาดจากกัน และบุตรคนนั้นอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้นั้นมีสิทธิขอเบิกเงินช่วยเหลือบุตร ได้เฉพาะสำหรับบุตรคนที่อยู่ในอำนาจปกครองของตนหรืออยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของตน แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำตาม (๑) ผู้ใดได้สมรสใหม่ และสามีในการสมรสครั้งใหม่นี้เป็นบุคคลดังระบุใน (๑) ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้นั้นมีสิทธิขอเบิกเงินช่วยเหลือบุตรสำหรับบุตรที่ติดมากับตนนั้นต่อไป

มาตรา ๗ ทวิ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ใดยังไม่มีบุตรหรือมีบุตรที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรตามมาตรา ๕ ยังไม่ถึงสามคน ถ้าต่อมามีบุตรแฝดซึ่งทำให้มีจำนวนบุตรเกินสามคน ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรตามมาตรา ๕ สำหรับบุตรคนที่หนึ่งถึงคนสุดท้ายแต่บุตรแฝดดังกล่าวจะต้องเป็นบุตรซึ่งเกิดจากคู่สมรส หรือเป็นบุตรของตนเองในกรณีที่เป็นหญิงเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือบุตร

ในกรณีที่บุตรคนใดคนหนึ่งของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวตามวรรคหนึ่งตายลงก่อนมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ ก็ให้ลดจำนวนบุตรที่ได้รับเงินช่วยเหลือบุตรลงจนกว่าจำนวนบุตรที่ได้รับเงินช่วยเหลือบุตรเหลือไม่เกินสามคนและหลังจากนั้น ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวจึงจะมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรเพิ่มขึ้นได้ตามมาตรา ๖ วรรคสอง

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ บทบัญญัติที่อ้างถึงบุตรคนที่หนึ่งถึงคนที่สามของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตร ให้หมายถึงบุตรคนที่หนึ่งถึงคนสุดท้ายของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗ ตริ การนับลำดับบุตรคนที่หนึ่งถึงคนสุดท้ายในกรณีที่ไม้อาจทราบลำดับการเกิดก่อนหลังของบุตรได้โดยแน่ชัด ให้นับลำดับบุตรแฝดตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๘ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ใดได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างในเดือนใดไม่เต็มเดือนก็ให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรได้เต็มเดือน

มาตรา ๙ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ใดได้รับเงินช่วยเหลือบุตรสำหรับบุตรเกินสามคนอยู่แล้ว ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๒ ให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือบุตรสำหรับบุตรที่มีอยู่นั้นต่อไปจนกว่าจะหมดสิทธิ

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย

รองนายกรัฐมนตรี

---

^๑ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๕๘ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑

^๒แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒

ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๕๒ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๒

^๓ใช้บังคับกรณีตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร พ.ศ. ๒๕๓๕